

หัวข้อวิจัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1
 ชื่อผู้วิจัย นูรีดา จะปะเกีย
 คณะ/หน่วยงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา
 ปีงบประมาณ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาท เปรียบเทียบและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวม 419 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.796 – 7.482 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.938 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งไม่แตกต่างกัน ส่วนตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้ทันการเปลี่ยนแปลง ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของแหล่งเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ และมีการเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทุกปี ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรส่งเสริมบุคลากรในการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ ควรเน้นย้ำให้มีการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ มีผลการประเมินผลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เนื่องด้วยสภาวะที่แตกต่างกันและเหตุการณ์จำเป็นเฉพาะและร่วมกันประเมินผลหลายๆ ฝ่าย

คำสำคัญ : การพัฒนาแหล่งเรียนรู้, การบริหารสถานศึกษา

Research Title	Role of Educational Institution Administrators in Developing Learning Resources of Primary School under Yala Primary Educational Service Area Office 1.
Researchers	Nureeda Japakeeya
Faculty/Section	Humanities and Social Sciences
University	Yala Rajabhat
Year	2018

Abstract

The research aimed to study the roles of educational institution administrators in developing model learning resources of primary schools underneath Yala Primary Educational Service Area Office 1. The samples of the study were 419 educational administrators and teachers, making use of multi-stage random sampling. The research instrument was a 5 – rating scale questionnaire with the discrimination power ranging from 1.796 to 7.482, and the reliability was calculated at 0.938. The percentage, mean, and standard deviation were adopted for data analysis. The hypotheses were tested by t-test and F-test. The results were as followings:

1. The roles of the educational institution administrators in developing model learning resources of the primary schools underneath Yala Primary Educational Service Area Office 1. the overall results reveal that each aspect was at the high level.

2. To compare the roles of the educational institution administrators in developing model learning resources of the primary schools underneath Yala Primary Educational Service Area Office 1. The findings show that according to the educational institutional administrators and teachers' opinions, they were classified by indifferent positions, whereas school sizes was different.

3. Administrators and teachers' opinions and suggestions in the development of model learning resources of the primary schools underneath the Office of Yala Primary Educational Service Area 1, 1) In knowledge education, there is the highest amount of knowledge about the development of learning sources, which is to continue study the knowledge about developing learning sources to keep up with the changes. 2) In basic educational information about current conditions, problems of the largest number of learning resources are learning resources for students and collecting learning resources every year regarding the education, 3) in the issue of the model for the development of learning resource, there were the largest number of learning sources promoting the staff in the study of the model in the development of learning

sources. 4) In teaching and learning management, it was in congruence with the largest number of learning sources which do emphasize the teaching and learning process by including knowledge from learning sources and 5) Regarding the evaluation of the use of learning resources, the highest number was the result of the evaluation deviated from the fact due to different conditions and specific events including many parts of co-evaluation.

Keywords : Learning Resources Administration, Education Administrators.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยนี้แล้วเสร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ขอขอบคุณคณะที่ปรึกษาโครงการวิจัยในการให้คำปรึกษาแนะนำ ในการดำเนินการวิจัยจนแล้วเสร็จ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	8
ความหมายของการบริหารการศึกษา	8
ทฤษฎีบทบาทการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9
กระบวนการบริหาร	9
แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้	13
ความหมายของแหล่งเรียนรู้	13
ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้	14
ประเภทของแหล่งเรียนรู้	16
แนวคิดและทฤษฎีของการบริหารแหล่งเรียนรู้	23
บทบาทของผู้บริหารในการบริหารแหล่งเรียนรู้	24
บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	29
ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1	32
ผลการจัดการศึกษา	33
นโยบายและทิศทางการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
งานวิจัยในประเทศ	37
งานวิจัยต่างประเทศ	41

เรื่อง	สารบัญญ (ต่อ)	หน้า
	กรอบแนวคิดการวิจัย	42
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	44
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	47
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	48
บทที่ 4	ผลการวิจัยและอภิปรายผล	52
	สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
	อภิปรายผลการวิจัย	68
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	73
	สรุปผลการวิจัย	73
	ข้อเสนอแนะ	74
	บรรณานุกรม	76
	ประวัตินักวิจัย	96

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย	44
3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย	46
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	53
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน	53
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	54
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้	55
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	56
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้	58
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	59
4.8	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ใน 5 ด้านจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	แสดงค่าความแปรปรวนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	61
4.10	เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นรายคู่	62
4.11	เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของแหล่งเรียนรู้	62
4.12	เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	63
4.13	เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้	64
4.14	เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	64
4.15	จำนวนและร้อยละความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	65
4.16	จำนวนและร้อยละความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแหล่งเรียนรู้	66
4.17	จำนวนและร้อยละความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการศึกษารูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	66
4.18	จำนวนและร้อยละความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.19	จำนวนและร้อยละความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้านการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	68

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	การควบคุมคุณภาพในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของทุกระดับที่เชื่อมโยงกัน	28
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	43